

mæssige Synspunkter til Grund for sin Bømmelse. Naar ærede Medlemmer af dette høje Ting kritiserer Statsbanerne og navnlig den daarlige Forrentning, de giver, tager disse ærede Medlemmer ikke dette i Betragtning. Der er adskillige Talere her, som har stillet Krav til Statsbanerne uden paa nogen Maade at tænke paa, at Opfyldelsen af disse Krav vilde bevirke forøgede Udgifter og paa den Maade gøre Statsbanerne til en endnu daarliger Forretning.

Men naar Statsbanerne ikke har givet det Overskud, som man kunde vente efter de Summer, der er bundne deri, skyldes det navnlig de abnorme Forhold, hvorunder vi for Tiden lever. Jeg skal saaledes pege paa, at Kuludgiften i 1913—14 androg ca. 4 527 000 Kr., men i 1919—20, det Aar, for hvilket Regnskabet nylig er afsluttet, beløb Kuludgiften sig til 32 312 000 Kr., d. v. s. det samme som en Pris af henved 200 Kr. pr. Ton; og for de sidste Leverancer, Statsbanerne har faaet, har Prisen været 220—230 Kr. mod 20 Kr. 76 Øre pr. Ton ved Krigens Begyndelse, altsaa over det tidobbelte af Prisen før Krigen. Olie kostede i 1913—14 30 Øre, i 1919—20 1 Kr. 65 Øre pr. kg, altsaa godt 5 Gange saa meget, Prisen paa Skinner er ligeledes steget meget stærkt, nemlig til det tre-, fire-femdobbelte af Prisen før Krigen, det samme gælder Reparationer, Maskindele o. s. v., alt er steget uforholdsmæssig stærkt i Pris. Dertil kommer, at den Valutapolitik, Regeringen har fort, selvfølgelig ogsaa haft sin Indflydelse paa Statsbanernes Budget. Hvis Sterling og Dollars stod i den Kurs, man kendte før Krigen, vilde Kulindkøbene have været 15—17 Mill. Kr. billigere, og derved vilde Overskudet være blevet i forøget betydelig Grad.

Derimod er Lønningerne ved Statsbanerne ikke steget i samme Forhold, som de her nævnte Udgifter. Lønnen er fra 1913—14 for det samme Personale steget med 125—130 pCt., det kan variere nogle Procent, men det er i alt Fald det virkelige Forhold. Det er derfor et ubilligt Krav, den ærede Ordfører for Venstre, Brorsen, stillede til Tjenestemændene, at det skulde være dem, som skaffede Balance paa Statsbanernes Budget. Tjenestemændene er uden nogen nævneværdig Indflydelse paa Driftsledelsen, og de er i alt Fald ikke Herre over de stærke Prisstigninger. Hvad Statsbanernes Ledelse angaar, er det udelukkende Administrationen og den høje Rigsdag, som paa dette Omraade føre Ordet.

Udover Spørgsmaalet om Statsbanernes Forrentning er der rejst et andet Spørgsmaal, som har givet Anledning til megen Tale i dette høje Ting og ogsaa ude omkring paa Valgtribunerne forud for sidste Valg, nemlig Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen ved Statsinstitutionerne. Den Udgift, som denne Reform har foraarsaget, er i alt Fald blevet stærkt overdrevet. Det glædede mig at høre den højtærede Trafikminister forleden Aften. Der gik ganske vist igennem hans Tale en Understrøm i Retning af, at han ikke var helt tilfreds med 8 Timers Arbejdsdagen, men der lød ikke den stærke Kritik af den, som man har mødt fra hans egne uansvarlige Meningsfællers Side. Ministeren maatte dog oplyse, at Arbejdstiden varierede fra 8 til 10 Timer, og at den 8 Timers Arbejdsdag ikke var indført rent dogmatisk ved de danske Statsbaner. Det viser sig, at naar man har Ansvaret for en stor Etats Ledelse, maa man tage det paa en ganske anden Maade, end naar man staar ganske uden Ansvar og kan give Kritikken frit Løb. Der har, som alt nævnt, været drevet en ganske meningsløs Agitation paa dette Spørgsmaal. 8 Timers Arbejdsdagen har ikke kostet det, som man har villet givet det Udseende af. Adskillige ærede Talere i denne Sal har søgt at fri sig for Medansvaret for 8 Timers Arbejdsdagens Indførelse. Jeg vil hertil sige, at Socialdemokraterne paatager sig gerne Ansvaret for denne Reforms Indførelse ogsaa i Statstjenesten. Arbejderne har i mange Aar demonstreret og arbejdet for Indførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen, og Socialdemokratiet vil være bekendt, at det ogsaa har været med til at indføre denne Reform ved Statsinstitutionerne. Det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, at dette Forslag fik Partiernes Tilslutning her i Rigsdagen, foranlediget ved en Panikstemning. Det er ikke første Gang, man fra Venstres Side har hørt, at de er gaaet med til saa den ene, saa den anden Lov under Tryk af en Panikstemning, men det er i alt Fald ikke det, der har været Motivet for Socialdemokratiet, men det, at Kravet har været retfærdigt og billigt; derfor er vi gaaet med til dets Gennemførelse. Det kan maaske være rigtigt, at det skete under en Panikstemning, men de Politikere, som under Indtrykket af en Panikstemning indfører Reformer, som de bagefter fortryder, giver jeg ikke ret meget for. Skal man være en god Politiker, skal man ikke gaa helt fra Snøvsen, fordi der opstaar en Panikstemning; man maa dog alligevel holde Hovedet klart